

Høring av forslag til endring av forskrift om inndraging av fangst og bruk av inndregne midlar

Nærings- og fiskeridepartementet 7.11.2019

Innhold

1. Innledning og hovedpunkter i departementets forslag.....	2
2. Nærmere om føringstilskuddet	2
3. Nærmere om inndratte midler	3
4. Vurdering.....	5
5. Økonomiske og administrative konsekvenser	5
6. Forslag til forskriftsendring.....	6

1. Innledning og hovedpunkter i departementets forslag

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2020 foreslått å ikke bevilge midler til føringstilskuddet. I stedet foreslår regjeringen at fiskesalgslagene overtar finansieringen av tilskuddet ved hjelp av inndratte midler. Inndratte midler er midler som fiskesalgslagene har trukket inn knyttet til fangst som er landet i strid med nærmere bestemmelser i deltakerloven og havressursloven. For at fiskesalgslagene skal kunne overta føringstilskuddet, kreves det en endring av forskrift om inndraging av fangst og bruk av inndregne midlar.

Inndratte midler brukes også i dag til blant annet føringstilskudd, men inndratte midler fra fangst ut over gruppekvote kan i henhold til gjeldende forskrift i dag kun benyttes til ressurskontrollarbeid i salgslagene. Regjeringen foreslår at også slike inndratte midler skal inngå i finansieringsgrunnlaget for føringstilskudd. Departementet foreslår i tillegg å endre forskriften slik at den også omfatter inndragninger etter brudd på fiskesalgslagsloven.

Det understrekes at høringen ikke gjelder regjeringens forslag om å ikke bevilge midler til føringstilskuddet over statsbudsjettet. Høringen gjelder kun forskriftsendringen, og hvordan regjeringens forslag om å overlate finansieringen av føringstilskuddet til fiskesalgslagene kan gjennomføres i praksis.

2. Nærmere om føringstilskuddet

Føringstilskuddet er en transportstøtte som har vært bevilget over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett siden 2005 da hovedavtalen mellom staten og Norges Fiskarlag ble avviklet. Målsettingene med føringstilskuddet er definert som:

1. Bidra til å opprettholde en variert flåtestruktur og lokale fiskerimiljø
2. Bidra til at ressursene utnyttes i flere områder, selv i områder uten mottak i umiddelbar nærhet
3. Bidra til et mer effektivt fiske, ved å føre fisk ut av overskuddsområder.

Målsettingene i punkt 1 og 2 er overordnet målsettingen i punkt 3. Føringstilskuddet omfatter flere ulike ordninger, men hoveddelen av tilskuddet knytter seg til ordninger for føring av fersk fisk, taskekrabbe og kystreker fra mottaksstasjon (som kun er midlertidig landingssted for fisken) til et produksjons- eller pakkeanlegg. Dette innebærer at det gis støtte til å dekke en andel av transportkostnaden ved å frakte fangstene med bil fra mottaksstasjonene til produksjonsanlegget, hvor støtten i det enkelte tilfelle beregnes ut fra blant annet kvantum og fraktavstand. I tillegg til de ovennevnte ordningene er det i 2019 også i bruk ordninger for føring av kongesnegl, føring av sild, makrell og hestmakrell og føring av notfanget sei.

I 2019 er det avsatt 23,4 mill. kroner til tilskuddet. Fordelingen av tilskuddet på salgslag og ordninger er vist i tabell 1. Oversikten inkluderer overførte restmidler fra 2018 på 588 000 kroner. Norges Råfisklag disponerer 60 pst. av føringstilskuddet i 2019. Fordelingen på salgslag og ordninger er fastsatt av departementet etter forslag fra Norsk Villfisk (fiskesalgslagenes samarbeidsorgan).

Fordeling 2019	Råfisk-laget	Surofi	Vest-Norge	Rogaland	Skagerrak - fisk	Silde-laget	Total
Føring av fersk fisk fra mottaksstasjon til prod. anlegg	12 621		1 143	300	352		14 416
Føring av taskekrabbe fra mottaksstasjon til prod. anlegg	3 400	386	130	40	50		4 006
Føring av kystreker fra mottaksstasjon til prod. anlegg	300			270	1 200		1 770
Føring av sild, makrell og hestmakrell						3 206	3 206
Brønnbåtføring av sei fra lås til prod. anlegg	300		90				390
Føring av kongesnegl	200						200
Totalt	16 821	386	1 363	610	1 602	3 206	23 988

Tabell 1: Fordeling av føringstilskuddet i 2019 på salgslag og ordninger. Tall i 1000 kroner.

Føringsordningene administreres av fiskesalgslagene, og det er salgslagene som har den løpende søknadsbehandlingen ut mot sluttmottaker. Sluttmottaker er vanligvis en produksjonsbedrift, som får støtte til å dekke en andel av transportkostnaden ved å frakte fangst inn fra en mottaksstasjon.

3. Nærmere om inndratte midler

Fiskesalgslagene foretar inndragning av fangst, eller typisk verdi av fangst, som er landet i strid med nærmere bestemmelser i deltakerloven og havressursloven. Dette er regulert i forskrift om inndraging av fangst og bruk av inndregne midlar. Tabell 2 viser inndratte midler per år i årene 2015-2018:

	2015	2016	2017	2018
Sildelaget	43 070 375	67 574 379	50 972 002	65 155 054
Råfisklaget	12 889 585	15 791 805	16 872 054	19 497 898
Surofi	2 214 177	2 352 429	3 375 229	2 921 882
Vest-Norges	2 720 516	1 629 946	1 147 175	1 477 931
Skagerakfisk	1 006 926	991 341	474 308	375 226
Rogaland	132 994	257 970	603 990	- ¹
Totalt	62 034 573	88 597 870	73 444 758	89 427 991

Tabell 2: Inndratte midler i kroner per år per salgslag. Tall i kroner.

¹ Ikke innrapportert for 2018

Fiskesalgslagene foretar også inndragning av fangst, eller verdi av fangst, som er høstet og omsatt i strid med fiskesalgslagsloven. Dette er imidlertid ikke regulert i gjeldende forskrift, og slike inndratte midler er ikke inkludert i oversikten i tabell 2.

Salgslagene bruker i all hovedsak de inndratte midlene til ressurskontrollarbeid. I tillegg brukes noe av midlene til prisutjevning, pristilskudd, frakttilskudd (føringstilskudd) og enkelte andre formål. Tabell 3 viser bruk av inndratte midler i årene 2017 og 2018.

Salgslagene kan, jf. § 4 tredje ledd i forskriften, søke departementet om å få bruke inndratte midler til andre formål enn dem som er spesielt nevnt i forskriften. Andre formål (annet-kategorien i tabell 3) har omfattet blant annet skrapetokt, letetokt og lignende. Departementet forutsetter at formålene er i samsvar med formålsparagrafen i Havressurslova, samt at:

- Prosjektet skal bidra til å styrke ressursforvaltningen og/eller bedre forvaltningen sin kunnskap
- Prosjektet skal komme fellesskapet til gode (for eksempel gjennom offentliggjøring av rapporter og lignende).
- Det gjelder tidsbegrensede enkeltprosjekter

Det innebærer at søknader som omhandler bruk av inndratte midler til finansiering av miljømerking, kvalitetstilsyn/kvalitetskontroll av fiskeråstoff eller sertifiseringer av ulike typer, som hovedregel blir avslått².

2017	Kontrollutgifter	Prisutjevning	Pristilskudd	Frakttilskudd	Annet
Sildelaget	13 766 536	---	49 560 691	1 964 618	143 618
Råfisklaget	9 238 000	---	---	---	---
Surofi	2 314 720	---	---	---	---
Vest-Norges	1 137 404	---	---	---	---
Skagerrakfisk	498 547	41 902	---	---	---
Rogaland	168 086	---	---	---	---
Totalt	27 123 293	41 902	49 560 691	1 964 618	143 618

2018	Kontrollutgifter	Prisutjevning	Pristilskudd	Frakttilskudd	Annet
Sildelaget	14 569 304	---	26 299 914	5 957 478	279 455
Råfisklaget	12 506 917	---	---	---	10 000
Surofi	3 109 462	---	---	---	---
Vest-Norges	1 843 760	---	---	---	---
Skagerrakfisk	375 226	---	---	---	---
Rogaland	³	---	---	---	---
Totalt	32 404 669		26 299 914	5 957 478	289 455

Tabell 3: Bruk av inndratte midler i salgslagene i 2017 og 2018. Tall i kroner.

² Jf. brev fra Nærings- og fiskeridepartementet til Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd av 11. april 2016.

³ Ikke rapportert inn for 2018

Per medio 2019 har salgslagene også rapportert om følgende saldo for inndratte midler på hhv. ca. 50 mill. kroner for Norges Råfisklag, ca. 4,2 mill. kroner i Skagerrakfisk, ca. 3 mill. kroner i Vest-Norges fiskesalslag og ca. 1,7 mill. kroner i Surofi. Sildelaget oppgir en saldo på 1,4 mill. kroner.

4. Vurdering

Slik forskriften lyder i dag kan inndratte midler fra fangst ut over gruppekvote kun benyttes til ressurskontrollarbeid. For de fleste salgslagene knytter de inndratte midlene seg primært til slik fangst. Norges Sildesalgslag skiller seg ut ved at en stor andel av de inndratte midlene knytter seg til fangster ut over fartøyskvote, men innenfor gruppekvote. Slike inndratte midler kan benyttes til føringstilskudd også med dagens forskrift. Sildelaget tilbakefører en stor andel av de inndratte midlene til fiskerne gjennom såkalt pristilskudd.

Departementet foreslår at forskriften endres slik at inndratte midler fra fangst ut over gruppekvote også skal benyttes til føringstilskudd.

Ved at ansvaret for føringstilskuddet overlates til fiskesalgslagene, er det reist spørsmål om ressurskontrollarbeidet i salgslagene vil bli påvirket. Departementet understreker at salgslagene uansett skal sørge for at ressurskontrollarbeidet ivaretas på en tilfredsstillende måte jf. salgslagenes kontrollansvar som gitt i fiskesalslagslovas § 17.

Gjeldende forskrift om inndratte midler omfatter ikke inndratte midler etter fiskesalgslagsloven. Fiskesalgslagsloven inneholder, på samme måte som havressursloven og deltakerloven, hjemmel for departementet til å fastsette nærmere regler for inndratte midler i forskrift. Hjemmelen har til nå vært ubenyttet. Departementet foreslår at forskriften om inndratte midler utvides til også å omfatte inndratte midler etter fiskesalgslagsloven. Vi foreslår videre at inndratte midler etter fiskesalgslagsloven også kan benyttes til kvalitetstilsyn, i tillegg til ressurskontroll og føringstilskudd.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Høringen gjelder en endring av forskriften om inndratte midler slik at inndratte midler ut over gruppekvote også skal kunne brukes til føringstilskudd. Departementet kan ikke se at forskriftsendringen innebærer vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser. Departementet legger til grunn at ressurskontrollarbeidet skal ivaretas på en god måte, selv om det legges opp til at inndratte midler i større grad også skal benyttes til føringstilskudd.

6. Forslag til forskriftsendring

§ 1. Verkeområde

Denne forskrifta gjeld for inndraging av ulovleg fangst og fangst utover fastsett kvote, eller verdi av slik fangst, gjort i medhald av havressurslova § 54 og deltakerloven § 27, jf. § 30, samt inndregne midlar i medhald av fiskesalslagslova § 21.

§ 2. Vedtakskompetanse

Salslaget som har ansvaret for omsetning i første hand av den aktuelle arten i det området der fartøyet er registrert, gjer vedtak om inndraging av fangst utover kvote, jf. havressurslova § 12, § 13 og § 14.

Salslaget som førstehandsomsetninga av fangsten som blir inndregen er lagt til, gjer vedtak om inndraging av

- a) ulovleg bifangst,
- b) fangst hausta i fredingstid etter forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen kap. VI,
- c) fangst hausta i strid med havressurslova § 23 og
- d) fangst utover turkvote jf. deltakerloven § 27.
- e) fangst som er hausta eller omsett i førstehand i strid med føresegner etter fiskesalslagslova jf. fiskesalslagslova § 21

Fiskeridirektoratet sitt regionkontor gjer vedtak om inndraging som følgje av andre brot på havressurslova og deltakerloven enn dei nemnte i første og andre ledd, og kan i tillegg gjere vedtak om inndraging etter brot som nemnt i andre ledd.

Fiskeridirektoratet er klageinstans for vedtak etter første ledd, andre ledd bokstav a) til d) og tredje ledd. Departementet er klageinstans for vedtak etter andre ledd bokstav e).

§ 3. Vederlag ved ilandføring

Ved inndraging som følgje av fangst utover kvote eller andre brot skal ein gi vederlag for omkostningar ved ilandføring dersom meirfangsten eller den ulovlege fangsten ikkje var tilsikta.

Vederlaget skal setjast til 20 % av verdien av meirfangsten eller den ulovlege fangsten.

Første og andre ledd gjeld likevel ikkje ved inndraging av fangst utover kvote av brisling, lodde, makrell, hestemakrell, kolmule, norsk vårgytande sild, nordsjøsild, tobis og augepål etter havressurslova § 12, § 13 og § 14.

§ 4. Disponering av inndregne midlar

Midlar inndregne som følgje av brot på havressurslova, fiskesalsalgslova og deltakerloven skal nyttast til å dekkje salslaget sine utgifter til fraktilskot og til kontroll med om føreseigner fastsette i medhald av havressurslova og deltakerloven vert følgde.

Midlar inndregne som følgje av fangst utover kvote i medhald av havressurslova § 54 jf. § 12, § 13 og § 14 og deltakerloven § 27 kan, i tillegg til formålet i første ledd, nyttast til prisutjamning eller pristilskot for leverte fangstar. Verdien av den delen av fangst utover kvote som overstig gruppeknoten, jf. havressurslova § 11 andre ledd, kan likevel ikkje nyttast til prisutjamning eller pristilskot og fraktilskot for leverte fangstar.

Midlar inndregne som følgje av brot på fiskesalslagslova jf. § 21 kan, i tillegg til utgifter nemnt i § 4 første ledd, nyttast til kvalitetstilsyn.

Salslaget kan nytte midlar inndregne som følgje av fangst utover kvote til andre formål når departementet i det enkelte tilfelle gir løyve til dette.

§ 5. Mellombels tilbakehald av fangstverdi

Salslaget kan halde tilbake verdien av fangst når det er grunn til å tru at verdien av fangsten vil verte inndregen. Salslaget skal halde tilbake verdien av fangst når varsel om inndraging er sendt før fiskaren har fått oppgjør for fangsten. Fiskaren skal gjerast kjend med at fangstverdien mellombels er halden tilbake.

Verdien kan haldast tilbake i inntil 45 dagar frå den dagen fiskaren fekk melding om at fangstverdien mellombels er halden tilbake. Ved motsegn mot varsel om inndraging kan tilbakehaldstida forlengast med ytterlegare 45 dagar dersom dette er meldt til fiskaren.

§ 6. Rapportering

Salslaget skal kvart år innan 1. april gi melding til Nærings- og fiskeridepartementet og Fiskeridirektoratet om kva midlar som er inndregne det føregåande år, heimelsgrunnlag og om kva midlane har vorte nytta til. Meldinga skal attesterast av salslaget sin revisor.

§ 7. Endring av forskrifta

Nærings- og fiskeridepartementet kan gjere endringar i denne forskrifta.

§ 8. Ikraftsetjing

Denne forskrifta trer i kraft 1. mai 2010. Samtidig vert forskrift 20. november 1989 nr. 1185 om inndraging av fangst og anvendelse av inndratte midler og delegeringsvedtak 16. desember 2008 nr. 1376 oppheva.